

FRANSIZCADA TANIMLIK

Fransızca'da isimlerin önüne gelen ve ismin cinsiyeti (eril,dişil) sayısı (tekil,çoğul) belirten sözcüklere tanımlık(article) denir. Tanımlıklar belirli ve belirsiz tanımlık olarak ikiye ayrılır. Eril (masculin) le (belirli article) un (belirsiz article) alır. Dişil (feminin) la (belirli article) une (belirsiz article) alır.

Belirli Tanımlık: le, la ve les ismin belirttiği varlığın bilindiğini gösterir. Çoğul durumda gerek dişil veya eril olsun her iki durumda da 'les' kullanılır. İsmi ilk harfi sesli yada sessiz olan 'h' harfi varsa l' diye yazılır.

Örnek: le art (sanat) = l'art diye yazılır çoğul hali l'arts

Belirsiz Tanımlık: un , une des ismin belirttiği varlık bilinmediğini gösterir. Çoğul durumda gerek dişil veya eril olsun her iki durumda da 'des' kullanılır.

	Belirli Tanımlık	Belirsiz Tanımlık
Eril (masculin)	Le	Un
Dişil (feminin)	La	Une
Çoğul (pluriel)	Les	Des

Cinsiyetin belirlenmesine ilişkin kurallar

1-) Ağaç isimleri **eril** (masculin), meyve isimleri **dişildir** (feminin)

Un pommier (elma ağacı) une pomme (elma)

2-) Sonu '-e' ile biten ülke isimleri **dişildir** (f) sonunda '-e' olmayanlar **erildir** (m)

La Turquie La Canada

3-) Eskiden sadece erkeklerin çalıştığı meslekler **erildir** (m).

Le professeur (öğretmen) Le juge (yargıç)

4-) Sonu '-age , -ail, -ard, -eau, -isme, -ment, -ron ' ile biten isimler istisnalar durumunda **erildir** (m).

Le courage (cesaret), le travail (çalışma), le brouillard (sis), le chateau (şato)

Le nationalisme (ulusculuk), le complement (tümleç) moucheron (sinek)

İstisnalar: la page (sayfa), le plage (plaj), l'image (görüntü) la cage (koronak), La rage (ırk)

5-) Ölçü birimleri **erildir**. (m)

Un mètre (metre) Un litre (litre) Un kilo (kilo)

6-) Cümle sonunda aynı ünsüz harfin çift kullanımı arkasından '-e' harfi gelen kelimeler istisnalar dışında **dişildir** (f)

La ville (şehir), la dette (borç), la vedette (aday)

İstisnalar: le squelette (iskelet) , la télégramme (telgraf) gibi

7-) Sonu '-sion, -tion, -ence, -rie ' ile biten kelimeler istisnalar dışında **dişildir** (f)

La télévision (televizyon), la déclaration (duyuru), une écrierie (bakkal)

La conférence (konferans)

İstisnalar: le silence (sessizlik)

8-) Sonu '-é , -ée , -té' ile biten kelimeler istisnalar dışında **dişildir** (f)

La société (toplum), la mosquée (cami), la liberté (özgürlük)

İstisnalar: le lycée (lise), le musée (müze) le coté (kenar)

9-) Sonu '- eur, -esse, -isse' ile biten kelimeler istisnalar dışında **dişildir**(f)

La profondeur (derinlik), la jeunesse (gençlik), la jaunisse (sarılık)
İstisnalar: la bonheur (iyilik), l' honneur (gurur)

10-) Sonu '-ure' ile biten kelimeler istisalar dışında **dişildir** (f)

La blessure (yara), la littérature (edebiyat)

11-) Sonu '-tude' ile biten kelimeler istisnalar dışında **dişildir** (f)

La solitude (yalnızlık), l' inquiétude (endişe)

12-) Renk bildiren isimler **erildir** (m)

Le blue (mavi), le noir (siyah), le blanc (beyaz)

13-) maden adları **erildir** (m)

Le fer (demir) le cuivre (bakır)

14-) Gün, ay, mevsim, yön adları, rüzgar adları, rakamlar, harfler, müzik notaları,sıfat mastarlardan oluşan değişmez isimler **genelde erildir** (m)

le samedi (cumartesi) le lundi (pazartesi) le mardi (Salı)

le janvier (ocak) le mars (mart) le avril (nisan)

le printemps (ilkbahar) le été (yaz), l'automne (sonbahar) l'hiver (kış)

15-) Hastalık ve bilim isimleri **genelde dişildir** (f)

La grippe (grip), la chimie (kimya), la biologie (biyoloji)

FRANSIZCA'DA ERİL İSMİN DİŞİLE CEVRİLMESİ

1-) Genellikle eril (m) ismin sonuna eklenen ve seslendirilmeyen '-e' ile dişile (f) dönüş sağlar ve böylece kendinden önceki ünsüzün okunmasını sağlar.

Un ami (m) (arkadaş) Une amie (f) Un cousin (m) (kuzen) Une cousine (f)

2-) Sonu '-er' ile biten eril isimlerin dişil olurken '-ère' ekini alır.

Un berger (m) Une bergère (f) Un fermier (m) Une fermière (f)

3-) Sonu '-n' ile biten eril isimlerin dişil olurken '-nne' ekini alır.

Un paysan (m) Une paysanne (f) Un chien (m) (köpek) Une chienne (f)

4-) Sonu '-eur, ile biten -euse -teur ile biten -trica' olur.

Un fumeur (m) Une fumeuse (f) Un dessinateur (m) Une dessinatrice (f)

5-) Sonu '-e' ile biten kimi isimler dişil olurken '-esse' alır.

Un ane (m) Une anesse (f) Un conte (m) Une contesse (f)

İSMİ ÇOGUL YAPMA

Türkçe'de isimler sonlarına '-ler,-lar' eki getirilerek çoğul yapılır. Fransızca da ise genellikle (-s) eki getirilerek yapılır.

Not: Le ve La tarif harflerinin çoğulu Les, Une ve Un ise Des dir.

Örnek: un chat === des chats _____ le chat === les chats

1-) Sonu '-ou' ile biten 7 isim 'x' eklenerek çoğul yapılır.

Bijou Coillou Chou Genou Hibou Pou Joujou

2-) Sözcük 'au' 'eu' veya 'eau' ile bitiyorsa çoğul yaparken '-s' eki yerine 'x' konur.

Un bateau === des bateaux

3-) Sözcük 'al' ile bitiyorsa çoğul yaparken sonu 'aux' olarak değiştirilir

Un cheval=== des chevoux (at)

Un travail=== des travaux (iş)

4-) Sonu ‘-ail’ ile biten isimler istisnalar dışında ‘-s’ eki getirilerek çoğul yapılır. İstisnalara ‘aux’ eki getirilir.

Un detail=== des details

İstisnalar: Bail Corail Email Travail Vitrail Soupirail Ventail

5-) Sonu ‘-s, -x,-z’ ile biten isimler çoğul durumunda ek almazlar.

Un souris === des souris

Le riz=== les riz

Le prix=== les prix

6-) Kimi isimler çoğul durumda bütünüyle değişir.

Un oeil=== des yeux

Le ciel=== les cieux

7-) Toplulukları anlatan isimler cins isimler gibi çoğul yapılır.

Un Turc=== des Turcs

Une Bretonne=== des Bretonnes

8-) Aile isimleri değişikliğe uğramadan çoğul olurlar.

Les Dupont

9-) Kimi isimlerin çoğul durumunda sesletimi değişir.

Un oeuf=== des boeufs

Un os=== des os

11-) Kimi özel isimler çoğul kullanılır.

Les Antilles

Les Balkans

Les Accents / Aksanlar

Fransızca da bazı harflerin üzerine bir kısım işaretler konulur.
Bu işaretler aksan (accents)lardır.

Üç çeşit aksan vardır.

1). l'accent aigu(é): Önüne gelen sesli harfle birleşmeyen ve Türkçedeki e harfini daha ince ve kapalı okuduğuzda ortaya çıkan sese benzer bir ses veren e lerin üzerine konur.

Le café (kahve)
L'été (yaz)
La santé (sağlık)

2). l'accent grave(è): Kendisinden sonra e harfi bulunan bir sessizden önce gelen ve türkçedeki e gibi okunan e lerin biraz daha yumuşak ve açık okunmasını işaret eder.

Le mère (Anne)
Le père (Baba)

3). l'accent circonflexe(ê,î,ô,â): Sesli harflerden bir kısmının üzerine gelerek onların uzatılarak okunmasını işaret eder.

La tête (kafa)
Le rêve (düş , rüya)

Bazen aksanların sözcüklerin yazılışında olup ,okunuşu etkilemedikleri de görülür.

là (orada)

à (-de, -da, -ye, -ya)

où (nerede)

L'article -Tarif Harfleri-le - la

Fransızca da sözcük başlarına konulan iki tarif harfi vardır.

İnsan ve hayvan gösteren isimlerde erkek olanların önüne le , dişi olanların önüne la getirilir.

Bir ismi öğrenirken hangi article aldığını da beraber öğrenmelidir.

Sessiz bir harfle başlayan sözcüğün önünde le ,la = l' olur

le école denmez l'école denir.

SÖZCÜK OKUNUŞU;

le livre.....lö livr (kitap)
le chien.....lö Őiyen (köpek)
le stylo.....lö stilo (dolmakalem)
le chat.....lö Őa (kedi)
la porte.....la port (kapı)
la table.....la tabl (masa)
la chaise.....la Őez (sandalye)

Un , Une

Un , Une (bir)Un,une sayı sıfatı olarak (bir adet ,bir tane) anlamını verdiği gibi ,<< o bir arabadır.; cümlesine ise (herhangi bir) anlamında belirtme sözcüğü olarak kullanılır.

Fransızcada un ,une (bir) anlamını verir.

Une voiture (bir araba) ----- (la voiture) araba
Une orange (bir portakal)----- (l'orange) portakal
Un parapluie (bir Őemsiye)----- (le parapluie) Őemsiye

Kural: Un erkek cins isimlerin önünde kullanılır.

(le stylo = un stylo) örnekte görüldüğü gibi stylo eril isimdir ve article le dür.

Une dişil cins isimlerin önünde kullanılır.

La orange– une orange örnekte görüldüğü gibi orange dişil isimdir ve article la dir.

Örnekler

Une image = bir resim

Un chien= bir köpek

Basit Bir Cümle Kurma Őekli

C'

(BU)

est

(-dir ,-dur,-dür)

un,une

(Bir)

Livre

(İSİM)

Fransızcada basit bir cümle kurmak için kullanacağımız iki sözcüğümüz olacak bunlar ce ve est sözcükleridir.

Ce : Bu anlamını verir

est : -dır,-dir , -dür ,-dur anlamını verir.

Ce ve est yanyana geldiği zaman Ce , C' Őeklinde yazılır. Okunuşu C'est (Se) dir.

Kuracağımız cümle Őeklimiz Bu bir .....dir Őeklinde olacaktır.

İlk olarak bu anlamındaki C' cümlelerin başına gelir. Est ise ; ikinci sıraya Gelir.

Örnek cümleler

C'est une panier : Bu bir sepettir.

C'est un livre : Bu bir kitaptır.

İsimler / Les Noms

Le nom commun / cins isim

Aynı cinsten varlıkların tümüne ad olan isimlerdir. Mesela L'étudiant /öğrenci) sözcüğü bütün üniversite öğrencileri için kullanılan bir cins isimdir.

La chaise : sandalye

La fille : kız

Le professeur : öğretmen

La maison : ev

Le nom propre / özel isim

Français

Ankara

Mer noir

Turquie

Marseille

Le nom concret / somut isim

Varlığını duyu organlarımızla anlayabildiğimiz varlıklardır.

La forêt : orman

L'usine: fabrika

Le fer: demir

Le nom abstrait / soyut isim

Varlıklarını akıl yoluyla anladığımız isimlerdir.

La joie: sevinç

La richesse: zenginlik

L'amour: aşk,sevgi

Le nom collectif / topluluk ismi

L'armée : ordu

Le peuple: halk

La caravane: kervan

La douzaine: düzine

Le nom composé / birleşik isim

Kural: Fransızcada birleşik isimlerin arasına (-) işreti konur

Le chou-fleur : karnabahar

La belle-soeur : baldız

Le gratte- ciel: gökdelen

La belle-de-nuit : gece sefası

Eril isimleri Dişil hale dönüştürme

Sonları –er ile biten eril (masculin) isimlerin sonuna –e getirilerek dişil (féminin) yapılır.

Un ami (bir erkek arkadaş) > une amiE : bir kız arkadaş

Un français : bir Fransız (erkek) > une française : bir Fransız (bayan)

Un marchand : bir erkek satıcı > une marchande : bir bayan satıcı

Sonu –n ve –t sessiz (consonnes) harfleriyle biten masculin – eril isimlerin féminin olması için sonlarındaki –t ler : tt+e = tte ; -n ler nn+e = nne olurlar.

Le lion (erkek aslan) la lionne : dişil aslan

Le chat: erkek kedi la chatte: dişil kedi

Sonu : -eau ile bitenler –elle haline dönüşür

Le chameau : erkek deve la chamelle : dişil deve

L'agneau: erkek kuzu l'agnelle : dişil kuzu

Sonu –er ile bitenler –ère dönüşür.

Un étranger : bir erkek yabancı une étrangère : bir bayan yabancı

Le fermier: erkek çiftçi la fermière: bayan çiftçi

Sonu – eur ile bitenler euse halini alır

Le menteur yalancı erkek   la menteuse : yalancı bayan

Un coiffeur : bir erkek berber   une coiffeuse : bir bayan berber

Sonu –teur ile bitenler – trice olurlar

Un acteur: bir erkek oyuncu   une actrice : bir bayan oyuncu

Un directeur : bir erkek müdür   une directrice : bir bayan müdür

Bazı isimlerin eril-dişil hallerinde düzen yoktur

Un prince : bir prens   une princesse : bir prenses

Le canard : erkek ördek   une cane : dişî ördek

Le cheval : erkek at   la jument : kısarak

Le gendre : damat   la bru : gelin

Bazı kişî adları her iki cinside karşîlar

Un enfant :bir erkek çocuk   une enfant : bir kız çocuk

Un concierge : bir erkek kapıcı   une concierge : bir bayan kapıcı

Bazı hayvan isimlerinde her iki cinside karşîlar

Un éléphant : bir fil (hem erkek hemde dişî fil için söylenir)

Un lézard : bir kertenkele

Une baleine: bir balina

Fransızcada bazı mesleklerin dişîli yoktur bu durumlarda –femme sözcüğü eklenerek dişîli yapılır:

Un médecin : bir erkek doktor   une femme médecin :bir bayan doktor

Le professeur : bir erkek öğretmen   la femme professeur : bayan öğretmen

Bir kısım isimlerin –eril durumundaki anlamlarıyla –dişil oldukları zamanki anlamları arasında fark vardır

Masculin – eril

Féminin - dişil

Aigle : yırtıcı kuş, üstün adam, dahi

aigle : dişî kartal, bayrak, arma

Couple: evli çift

couple: çift (eşya için)

Livre : kitap

livre: eski ağırlık ölçüsü

Vase : vazö

vase : çamur

Pluriel des noms / isimlerin çoğulu

Fransızcada genellikle sözcüklerin sonuna –s getirilerek yapılır

Le livre : kitap   les livres : kitaplar

Un chien : bir köpek   des chiens : köpekler

Fakat bazı isimler aldıkları son eklere bağılı olarak farklı biçimlerde çoğul yapılırlar

Sonu –au –eau-eu- oeu ekleriyle biten isimlerin çoğulları – x alarak yaparlar

Un bateau : bir gemi   des bateaux : gemiler

Le neveu : yeğen   les neveux :yeğenler

Fakat şu 3 isim istisnai olarak –s alırlar:

Le landau: araba

les landaus: arabalar

Le bleu : acemi er, öğrenci

les bleus : acemi erler, öğrenciler

Le pneu : araba lastiğı

les pneus : araba lastikleri

Sonu –al ile bitenler – aux olur

Le journal : gazete   les journaux : gazeteler

Fakat le bal (balo),le cal (nasır) , le festival (şenlik) , le carnaval (karnaval) ,le chacal .

(çakal) , le récital (resital) le régal (ziyafet) sözcükleri –s getirilerek yapılır.

Sonu – ou ile bitenler – x alır

Le bijou : mücevher

les bijoux : mücevherler

L'hibou : baykuş

les hiboux : baykuşlar

-ail ile biten isimlerden 7 tanesi –aux olur diğeri -s alırlar

le corail: mercan   les coraux : mercanlar

un bail: kira sözleşmesi   des baux : kira sözleşmeleri

le soupirail : hava deliđi   les soupiraux: hava delikleri

un émail : mine, sır   des émaux : mineler, sırlar

le travail: iş çalışma   les travaux : işler, çalışmalar

un ventail : hava deliđi (tuğlada) des ventaux : hava delikleri

levitrail : renkli cam pencere   les vitraux : renkli cam pencereler

Sonu -s-x-z ile biten tekil isimlerin çoğulları yapılırken değişiklik yapılmaz

Le temps : zaman   les temps: zamanlar

Le nez : burun   les nez: burunlar

La voix : ses   les voix: sesler